

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés (M.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Pasztorális tanácsadás. Tanácsadói kapcsolat.					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2018-2019	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alapvető

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A gyógyító lelkigondozás gyakorlása, mégpedig a teológiával, ill. keresztény antropológiával kompatibilis pszichológia és pszichoterápia eszközeinek segítségével; • Lelkipásztori (pásztorális) tanácsadás személy- és értelemközpontú lebonyolítása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia interdiszciplináris jellegének helyes ismerete és értékelése; • A különböző pszichológiai irányzatokkal folytatott párbeszédben a pszichológia azon vallásos-metafizikai határsértésének helyes felismerése, mely egyfajta látszatvallást propagál és melynek középpontjában az önmegváltás gondolata áll.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológia és a teológia, illetve a lelkigondozás közötti párbeszédbe való bekapcsolódás a II. Vatikáni Zsinat erre vonatkozó buzdításából kiindulva. • Annak az állításnak a rendszerezett megalapozása, hogy a gyógyító lelkigondozáshoz napjainkban kétségtelenül a pszichológián és a pszichoterápián keresztül vezet az út.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia gyűjtőfogalmának megközelítése; • A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd formái és alapjai; • Az életválságokban gyakorolt lelkigondozói kísérés kritériumai és kritikája; • A Carl R. Rogers szerinti személyközpontú terápia hozzájárulása a gyógyító lelkigondozáshoz; • Az egyház szimbolikus cselekedeteinek (a szentségeknek, a liturgiának) gyógyító értelmezése, melynek nyomán azok az Isten általi gyógyítás elsőrendű helyei- és módjaiként kerülnek előtérbe.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető óra. Témaismertetés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Pasztorálpszichológia. Bevezetés. Gyakorlat. „Gyógyító”. Lelkigondozás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 34–52
A pasztorálpszichológia mint a gyakorlati teológia részterülete. A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 63–79
Carl R. Rogers és a személyközpontú terápia története. A jóhoz való erő – a személyközpontú terápia emberképe.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 422–431

A szubjektív önkoncepció – a személyközpontú terápia személyiségelmélete.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 432–439
Terápiás, lelkigondozói alapszabványok Carl R. Rogers személyközpontú gyakorlatának tükrében.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 440–454
Önmagunk megélése – a Carl R. Rogers-i személyközpontú gyakorlat által kiváltott folyamat.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 455–464
Lelkipásztori konzultáció – lelkigondozás a személyközpontú terápia jegyében.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 464–474
A megértésre vezető úton. Az önállóság növekedésének elősegítése	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 10–35
A megértés gyakorlása.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 36–64
A tanúságtétel.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 65–87
Néhány beszélgetés: a túlbuzgókkal, a szenvedélyesekkel, a szenvedőkkel, a keresőkkel. A csend. A szónok.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 88–115
Képesség a közösségi munkára. Szívünkkel áldani.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 116–147
A segítőbeszélgetés alapjai. A lelkigondozás kommunikációs elemei. A segítő részéről a kommunikációt veszélyeztető intervenciós formák. A kommunikációt segítő intervenciós formák.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Sávai: 34-42
A segítőbeszélgetés gyakorlati példái	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Sávai: 42-61

Könyvészet

BAUMGARTNER, Izidor: *Pasztorálpszichológia (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt)*, (Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4), Budapest 2006.

BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: *A gyógyító Jézus nyomában. A lelkiélet lélektanához*, Budapest 2003.

BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: *Testvéreink szolgálatában. A pasztorálpszichológiáról mindenkinek*, Budapest 2005.

JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.

LOHSE, Tim H., *Villámbeszélgetések a lelkigondozásban és a tanácsadásban. Módszertani bevezetés*, Budapest 2009.

LUKAS, Elisabeth: *Spirituális lélektan. Az értelmes élet forrásai*, Budapest 2002.

SÁRKÁNY Péter: *Filozófiai lélekgondozás*, Budapest 2008.

SÁVAI János: *A lelkigondozás elmélete és gyakorlata*, in: <http://www.gfhf.hu/text/pages/konyvtar/elektronikuskonyvtar>, 2010.10.24.

SCHMID, Peter F.: „Az ember az első és alapvető út” – *Párbeszéd a humanisztikus pszichológia és a lelkigondozás között*, in: *Mérleg* 2004/2, Budapest 2004, 172-181.

SZENTMÁRTONI Mihály: *Lelkipásztori pszichológia*, Budapest 1999.

VIK János: „A pap mint tanácsadó. A logoterápiás segítőbeszélgetés alkalmazásának lehetőségei a pasztorális tanácsadásban”, in: Marton J.-Oláh Z.-Kovács F. Zsolt (szerk.), *Itt vagyok, engem küldj! Tanulmányok a papságról*, Budapest-Kolozsvár 2010, 219-231.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Szemináriumi témák megbeszélése, témafelelősök beosztása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	
Szívből adni. Az erőszakmentes kommunikáció (EMK) lényege.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 1. fejezet
Az együttérzést gátló kommunikáció.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 2. fejezet
Ítékezés nélkül figyelni.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 3. fejezet
Az érzelmek azonosítása és kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 4. fejezet
Felelősséget vállalni az érzéseinkért.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 5. fejezet
Olyat kérni, ami gazdagítja az életet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 6. fejezet
Empátiával fordulni mások felé.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 7. fejezet
Az empátia ereje.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 8. fejezet
A düh teljes kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 9. fejezet
Az oltalmazó erő.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 10. fejezet
Önmagunk felszabadítása és mások támogatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 11. fejezet
Az elismerés kifejezése az erőszakmentes kommunikációban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 12. fejezet
A szemináriumi tevékenység kiértékelése.		
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> • Marshall B. ROSENBERG: <i>A szavak ablakok vagy falak. Erőszakmentes kommunikáció</i>, (ford. Bojtár Tamás és Rambala Éva), Budapest 2001. • TRINGER László: <i>A gyógyító beszélgetés</i>, Budapest 2007. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt.
- A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia

10. Értékelés

A félév első két hetében az évfolyam tagjai egyenként eldöntik, hogy melyik csoporthoz kívánnak csatlakozni a tantervben szereplő kötelezettségek teljesítése érdekében. Félév közben nincs lehetőség váltani az „a” típusú csoportból a „b” típusúba, és fordítva sem lehet átlépni, mivel az értékelési kritériumok különböznek a két csoportra vonatkozólag.

10.a. A hétközben zajló órákra járó csoport

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. Ezen kívül a vizsgán asszisztál egy másik oktató vagy egy doktorandusz. A vizsgatételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen forrásanyagból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Baumgartner, Izidor: *Pasztorálpszichológia* (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt), (Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4), Budapest 2006; JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort a félév 2. tanítási hetében kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének? Pontosán melyik dátumig kell majd elvégezni a pluszfeladatot?** Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 7x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás indokoltságát a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani. Mindenkinek kötelező egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása.
- Azok a diákok, akik nem élnek Kolozsváron, vagy munkahelyi kötelezettségük miatt nem járnak hétközben az órákra, a félév első két hetében és a hétvégi tutori-órák keretében kapják meg a szemináriumi feladatokat és a velük kapcsolatos határidőt.

10.b. A hétvégi tutori órákra járó csoport

Tevékenység típusa	10.b.1 Értékelési kritériumok	10.b.2 Értékelési módszerek	10.b.3 Aránya a végső jegyben
10.b.4 Előadás	Feldolgozott anyag	vizsga	75%

	ismerete		
	Interaktív kötelező jelenlét a hétvégi tutori órákon	számontartás	
10.b.5 Szeminárium / Labor	<p>Minden releváns szöveg hétről-hétre történő elolvasása és értelmezése. A 12 szemináriumi témához egyenként egy oldalas – A4-es formátum, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság – esszé megírása kötelező a szemináriumi forrásanyag alapján. Fő szempontok az esszé megírásánál:</p> <p>1) Két „heuréka”- és két problémás-mondat kiválasztása, s azok önálló értelmezése. <i>(A „heuréka”-mondatok mindig azok, amelyek különösen is megszólították az olvasót a tantárggyal kapcsolatos kialakítandó kompetenciák és a megvalósításra váró célkitűzések vonatkozásában; a problémás-mondatok mindig azok, amelyek inkább további kérdéseket váltanak ki az olvasóban, amelyek további kutatásra készítetik őt.)</i></p> <p>2) Az egyenként egy oldalas esszéket, vagyis összesen 12 oldalt egyszerre és egy napon, 2019. május 24-én, pénteken kell emailen elküldeni a tantárgyfelelős oktató címére: vik@startmail.com</p> <p>A korábbi, vagy későbbi dátumon átküldésre kerülő esszé-gyűjtemény 1 pontlevonásban részesül.</p>	Pontosan elküldött esszé-gyűjtemény kiértékelése	25%
10.b.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás? Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés. • Milyen forrásanyagokból lehet majd felkészülni a vizsgára? A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Baumgartner, Izidor: <i>Pasztorálpszichológia</i> (ford. Major Judit – Fekete 			

László – Mohi Zsolt), (Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4), Budapest 2006; JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét 31995.

- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort a félév 2. tanítási hetében kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Milyen plusz feladatot kell elvégeznie annak, aki nem, vagy csak részben vett részt a hétfői tutori-órákon?** A pasztorális tanácsadói segítőbeszélgetés tutori-órákon feldolgozott gyakorlati példái alapján (lásd: SÁVAI János: *A lelkigondozás elmélete és gyakorlata*, in: <http://www.gfhf.hu/text/pages/konyvtar/elektronikuskonyvtar>, 2010.10.24, 42–45) önálló segítőbeszélgetések folytatása és a megfelelő jegyzőkönyvek elkészítése a feladat. Egy jegyzőkönyv terjedelme minimum két oldal, beleértve az esetleírást és a végén a rövid kiértékelést, ill. a segítő rövid önreflexióját is. Azok a hallgatók, akik egyáltalán nem vettek részt a tutori-órákon 4 segítőbeszélgetést folytatnak, s 4 jegyzőkönyvet készítenek. Azok a hallgatók, akik csak részben vettek részt a tutori órákon 2 beszélgetést folytatnak és 2 jegyzőkönyvet készítenek. A jegyzőkönyveket egyszerre és egy napon, *2019. május 24-én, pénteken* kell emailen elküldeni a tantárgyfelelős oktató címére: vik@startmail.com

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2018.04.25

Dr. Vik János

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2018.04.26

Dr. Zamfir Korinna